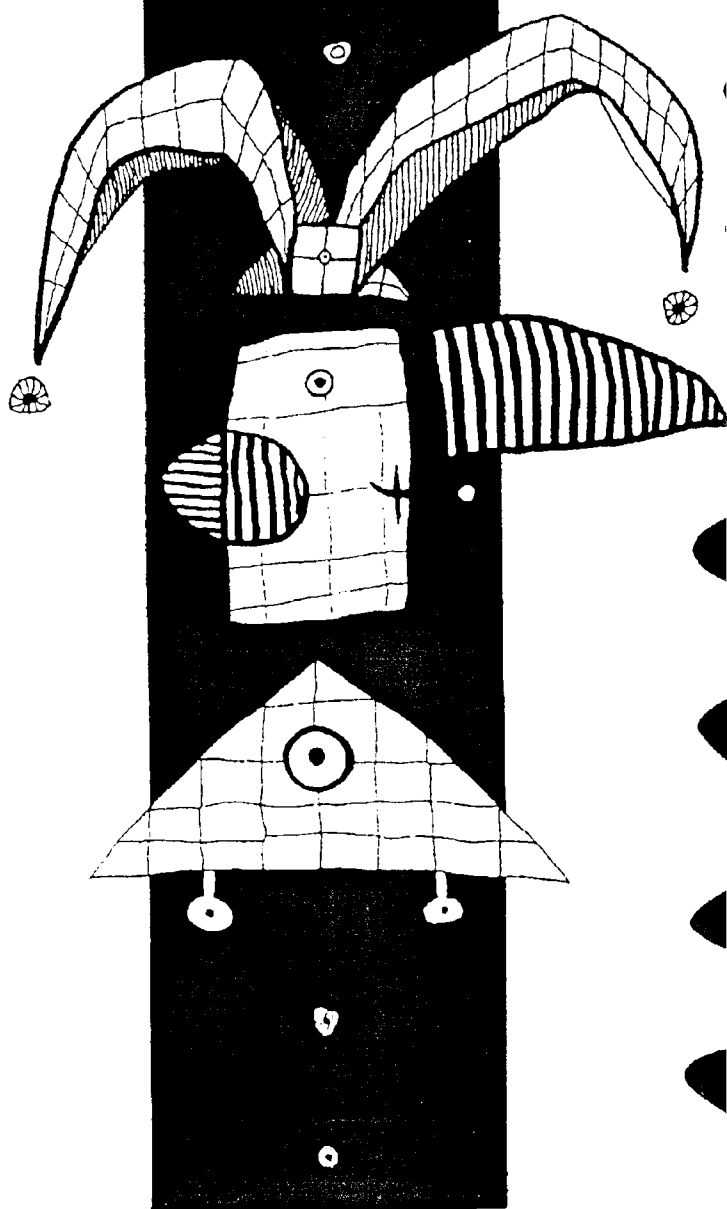
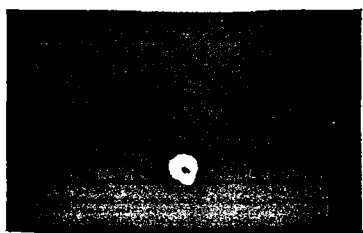

CHRUPAJDA

ZPRAVODAJ 50. LOUTKÁŘSKÉ CHRUDIMI

úvod

JAK BYL PAN
KADEŘÁVEK
ZACHRÁNĚN
A CO Z TOHO
VZEŠLO

Stuchlíček skočil do pytle, kde nebyl žádný vzduch, a kde nebyl ani pan Kadeřávek. Kdo potom vydýchal obsah pytle? Nebo kam zmizel pan Kadeřávek? Někam kde ještě není vydýcháno?

Tyto otázky jsme si kladli teoreticky, ale Stuchlíček byl praktik. A jak byl maličký, probíhal pytlem sem a tam. Viděli jsme, kde právě je podle toho, jak se pytl tu zde a tu zase onde vybouloval. Vyboulování však přestalo a dupání se přeneslo do hadice vedoucí k vysavači. Tudy Stuchlíček musel proběhnout a tudy se zase vrátil. Měl řádně pocuchaný vlaseček. Zapísl: „Rozbít lux a hned!“

Vzali jsme první předmět ukrytý v prachu a nepřemýšleli, nad tím, co to je. Hodili jsme to na vysavač. Vysavač se rozskočil a z něj vyšel krokem nejistým pan Kadeřávek.

„Mám velký kyslíkový dluh,“ zasípal. „Odvedte mě ven, ať zase naberu.“

Odvedli jsme pana Kadeřávka ven. Posadili jsme se na lavičku.

„Tak co teď... na vás to neplatí, pane, vy dýchejte, ale my co teď? Pravděpodobně jsme rozbili počítač, protože to bylo to, co jsme hodili na vysavač. Jo, vysavač jsme taky rozbili, ale to jsme chtěli. Ale je rozbitý. Jak vysajem redakci a na čem napíšeme první číslo, to pánbu ví.“ Byla to smutná bilance a ožehavé otázky, co jsem vyslovoval.

„No tak máme koště, budeme se střídat a vymeteme redakci. A tady já mám tužku, můžeme začít psát. - Mhm, to je blbost, já vím,“

„Ale nějak začít musíme, když budeme vymetat a jeden psát...“

„Ne, Dádo, potřebujeme kouzlo,“ naléhala Romana.

„Já vím, kouzlo,“ zvolal Stuchlíček. „Je to vlastně jednoduché, ale když by pan Kadeřávek uhodnul... ale opravdu uhodnul, co to znamená Chrupajda, tak já bych mohl použít tu čarodějnou sílu, co na mě delegovala Baba Jara. Jinak ne, přátelé. Bohužel. Budete muset, milej pane, zapnout hlavu. A to se nepovede dřív, než vyrovnáte kyslíkové dluh.“

„Nejseš trochu drzej, chlapče?“ ožil pan Kadeřávek.

„A! Kyslíkový vyrovnán,“ pravil servilně Stuchlíček: „Můžeme začít.“

Tak... a zítra začneme tam, kde jsme začali. Kdybyste mě potkali, tak mi to můžete připomenout. Za to nic nedáte.

HAŠBA

horoskopy

Kašpárek, jak z průzkumu dochované dokumentace vyplývá, je narozen někdy koncem listopadu nebo začátkem prosince. Vypátrala jsem bohužel jen přibližný termín z několika dochovaných, prohozených poznámek typu „A já si myslím, že už jsem tu jednou byl“ přesněji se však nevyjádřil.

Psychologická analýza potvrdila, že se jedná o osobnost filosoficky zaměřenou, jak je zřejmé z jeho věty „Ze bych chodil pořád dokola dokolečka?“ Také je zvědavý „A já si myslím, že si to přečtu.“, v mnoha situacích velmi upřímný „To je ale divný pták, já si myslím, že takhle divného mluvčího ptáka jsem ještě neviděl“, často jedná z nějakého náhlého popudu „Pidluke, padluke, pidluke, padluke...“ a nedohlíží následků, které způsobí. Většinou však najde neobvyklé řešení „Ajajajajaj, já si myslím, že to budeme muset odšoupat.“

Nebudu vás nudit hlubším rozbořem, který hodlám zveřejnit v odbornější publikaci věnované tomuto námětu. Obecně však jak z přibližné doby jeho narození tak ze všech povahových rysů můžeme soudit příslušnost ke znamení Štřelce s téměř stoprocentní jistotou.

Všechny zrozené ve znamení Štřelce symbolizuje spravedlnost a štěstí. Štřelec je proto optimistický, aktivní, společenský a velice upřímný, někdy až příliš. Z jeho představy o spravedlnosti vyplývá, že si lidé zaslouží znát pravdu, aniž by tušil, co všechno může být jen jediným slůvkem způsobit. On to přece tak zle nemýsl.

Kdo jej pozná blíže a zvykne si na něj, zažije nejen hodně legrace, ale najde i spolehlivého přítele, který sice dost mluví, ale zpravidla se mu dá věřit. Štřelec nesnáší pocit jakéhokoli omezování. Je ochoten pracovat, ale nesmí mít dojem, že je to nevyhnutelná povinnost.

Inspiruje i své okolí k veselějšímu pohledu na svět. Zapůsobí-li na nás trochu povrchně musíme si uvědomit, že je to jeho nahléd nad malicherností. „Tuto svou „image“ si kazí svým nekompromisním bojem za spravedlnost.

Nutno dodat, že tento náhled, na znamení Štřelce je velmi obecný a každý jedinec má svá specifika. Já například podezřívám Kašpárka, že mu snad o spravedlnost za každou cenu tak docela nejde a podrobný průzkum mne dovedl k tomu, že se v těchto situacích ocitá náhodou, je do nich vtažen a nezbyvá mu nic jiného, než se z nich po svém vymotat. To, že příležitostně někoho zachrání, u něj nepramení z pocitu neodolatelného nutkání, nýbrž pouze ze shody okolností a náhod. A může snad jednat jinak, když je k tomu předurčen svým hvězdným znamením?

**dnes
today**

5. července 2001 – čtvrtek
8.30 – 13.00 a 14.00 – 15.30 semináře

Malá scéna Divadla Karla Pippicha:

- 10.00 Penzion Grillparzer – C Svitavy
- 16.00 Variace na hlavní téma Cyrano - DNO H. Králové
Nebojsa – Studio Gong – Slovensko (zahraniční)
- 18.00 Variace na hlavní téma Cyrano - DNO H. Králové
Nebojsa – Studio Gong – Slovensko (zahraniční)

Kino:

- 10.00 Budulíněk č.3 – Bifule Hradec Králové
Taký trochu o kůzlátkách – Vozichet Jablonce n/N
- 16.00 Kašpárek, Honza a čert – I.S Před branou Rakovník
Rakvičkárna 1+2 – Polí Hradec Králové
- 18.00 Kašpárek, Honza a čert – I.S Před branou Rakovník
Rakvičkárna 1+2 – Polí Hradec Králové

Divadlo Karla Pippicha:

- 14.00 – 15.30 – veřejná diskuse s porotou
- 17.00 Strom – Dramatická školička Svitavy
- 20.00 Strom – Dramatická školička Svitavy

Doplňkové pořady:

- 19.00 - Historie Brass Quartet – koncert na letní scéně

Muzeum loutkářských kultur:

- 22.00 Noc v muzeu (prohlídka expozice)
Bezhlavý rytíř – Naivní divadlo Liberec

**zítra
tomorrow**

- 6. července 2001 – pátek
- 8.30 – 10.00 diskuse s porotou
- 10.00 – 12.00 semináře, případně ukázky prací

Malá scéna Divadla Karla Pippicha:

- 10.00 Penzion Grillparzer – C Svitavy

Park za divadlem:

- 13.00 – 16.00 Loutkářská pouť
- 13.30 Slavnostní zakončení 50. I.CII
s vyhlášením cen

aneb
hodnocení
krajských
porot

Středočeský kraj

LS Před branou Rakovník-Kašpárek, Honza a Čert

autor: Václav Čtvrtek, úprava a režie: Jiří Suk, scénografie: Pavla Suková, druh loutek: marioneta

Inscenace je ve všech složkách vyrovnaná, jde o příkladnou dlouholetou práci pro dětského diváka. Je určena divákům od čtyř let a pro komornější prostředí. Vzhledem k proporcím a druhu loutek (marionety s odkrytým vedením) doporučujeme buď zvýšené pódium nebo použití praktikáblů, za porotu Miroslav Langášek

Téměř přesvědčivě působil úvodní zmatek na scéně, že jako v Praze bloudili a tu Jiskru našli až na poslední chvíli. Ilbitě postavili scénou, na třech otočných panelech namalovaný hradní interiér a nadutý rytíř Hroznata mohl (v režii J. Suka) vyzývat své rytířské sousedy i sedláky, aby místo něj přišli chránit jeho sechovačku Rozárku před čertem. Hádá se s Kašpárkem, který doporučuje raději vzít meč dvouručák... Zmatkem několikrát prochází Honza s konví mezi a marně hledá dradní kuchyň. Na rubu krajních panelů namalované rozhořčené skupinky pánů i sedláků ilustrují jejich, Kašpárkem tlumočené, odmítání zasáhnout. Roztočeným prostředním panelem efektně vletí čert. Situaci zachrání Honza. Ve rvačce čerta poleje medem a tak ho paralyzuje. Dočasně, aby ještě mohl odnést Hroznata do pekla. Znamení je jednoduše a prakticky řešená scéna Pavly Sukové, loutkoherecké výkony jsou velmi slušné. Jen odkryté voděné marionety řezbáře Daenemarka jsou nepříliš působivé, jakoby ke zcela jiné hře. Soubor s touto hříčkou hostuje i na hradech a zámcích. Škoda jen, že se hrálo přímo na pódiu Jiskry, diváci vzadu mnoho neviděli.

za porotu Ivan Anthon

Soukromé loutkové divadlo POLI, Hradec Králové Rakvičkárna 1 + 2

Autor, režie a scénografie: Jiří Polchňa, druh loutek: maňásci

Jiří Polchňa hraje sám za paravánem v jehož levém rohu je postaven domeček. Mezi maňásky vytváří jednoduché nápadité situace, které mají za úkol svými gagy potěšit a rozesmát diváka. Všechny postavy končí v rukou smrti a jsou napařeny do malé dřevěné rakvičky. Smrt vlastní paličku, asociující paličku na maso. Hlavy loutek jsou také vyrobeny tak, aby se do nich dalo udeřit. Dřevěný zvuk je pak sa-

mozřejmě součástí vznikajícího humoru. Představení přináší humor, který velmi potěší. Jiří Polchňa celkem bravurně sám zvládá jak party loutkoherecké, tak zvukové. Je znát, že jej samého hra s maňasy baví, má cit pro čas a gradaci situace. Při povídání o předvedeném se pak ujasnilo, že i když Jiří hrál dva skeče po sobě jsou tyto určeny k samostatnému předvádění. Pokud jsou uváděny po sobě, nutně se naskytá otázka jak spolu souvisejí, jak se doplňují, v čem gradují. A tato otázka je zbytečná, pokud se tyto skeče hrají odděleně a pro tyto účely jsou dělány. Loutky odpovídají jak žánru, tak způsobu hry (maňásci) nemají klasické ručičky, Jirkovy prsty zahrají své - velmi pěkný nápad/. Situace jsou stavěny s citem pro gradaci. Jen občas by neškodilo zamyslet se /a tím pádem i dohrát/ vztahy mezi postavami i jejich reakce nad vznikajícími situacemi. Možná by pak situační humor těchto rakvičkáren našel ještě větší odezvu u diváků a ti se celkem smáli s chutí.

Za porotu Mirka Vydrová

Dramatická školička Svitavy Strom

autor: Alexandr Kliment, Dramatizace úprava, scénické řešení: Karel Šefrna a Jana Mandlová, hudba: Karel Šefrna, druh loutek: totemové + předměty
Loutkářský soubor dospívající mládeže Dramatické školičky ze Svitav se v letošní sezóně zabýval převodem literárního textu do dramatického tvaru. Použil k tomu literární text A. Klimenta Strom. Oba jeho vedoucí Jana Mandlová a Karel Šefrna ve spolupráci s kolektivem dětí dospěli k výslednému tvaru, který nás překvapuje svojí kvalitativní úrovní, kázní, pokorou, citlivostí v jednání i v zacházení s předměty, vědomou podřízeností se společnému záměru, jednotou, ve které ne právě jednoduché zadání plní. Již třetím rokem vidíme tento soubor na jevišti regionální přehlídky a uvědomujeme si jeho růst a kvalitativní proměny jeho členů. Cílevědomé usilování jeho vedoucích přináší pozitivní výsledky.

Jako výsledek společného úsilí předložili divákům baladický příběh o životě v nesvobodě, o strachu, odvaze a vítězství lásky i za cenu velkých obětí. Používají k tomu řeči symbolů v jednání i v používaných prostředcích. Totemové loutky jsou neopracované štípance dřeva. Ptáci jako oběti tyranie, jsou symbolizováni velice citlivě reagujícíma rukama, nebo jako postavy se škraboškami na obličejích. Hraje se ve volném prostoru jeviště, loutkami pak na desce zvýšeného praktikáblu, či na její šikmé poloze. Scéně vévodí strom jako hlavní příčina nesvobody, jehož kořeny prorůstají vším a jehož požadavkům se život v národě podřizuje. Každoročně o slunovratu žádá za nevěstu nejkrásnější dívku království.

Inscenace je otevřena situací, kdy další dívka Anna je předávána stromu. Zápalnou obětí se nevěsta promění v bílou vránu, která se může ještě do příštího

slunovratu zachránit, pokud by byl strom poražen. Jinak se promění v černou a splýne s ostatními. Blíží se další slunovrat. Dívky se zošklivují pomalováním, aby se neodlišovaly od většiny, která tvoří národ oskliveců. Ti se již životu v nesvobodě přizpůsobili. Příští oběť, Josefina, zůstává věrná své kráse a očekává naplnění osudu. Dan a Jan chtějí Josefínu zachránit. Vzbouří se proti královně a mají být popraveni. Přemohou kata a porazí strom. Zachrání Josefínu i předchozí oběť Annu, za cenu toho, že se stromem zhyne celé království. Zůstávají jen ony dva páry s jasnou vidinou nového svobodného života. Na diváka působí inscenace silně svojí atmosférou, působivou obrazností a hudební písňovou složkou, citlivým a soustředěným herectvím aktérů při hraní s předměty i v postavách které představují. Celek působí jako alegorie života v nesvobodě. Obraznosti a atmosféře je zde vše podřízeno, místy na úkor citelnosti i dramatickosti příběhu, tehdy kdy symbolika předmětů či jednání je způsobem hraní málo osvětlena a divákovi zůstává nezpřístupněná. Však tíhu osudu, obtížnost rozhodování a cenu volby, z představení zřetelně vnímáme až do konečného rozuzlení. Lásky vítězí a závěrečná píseň o ní zajímavě a působivě, společné dílo souboru uzavírá. Dílo, které svým závažným tématem oslovuje diváky, ale působí i dovnitř souboru.

za porotu J. Merta

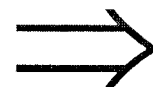
aneb o hrajících
souborech

Soubor Tlupatlapa Dramatické školičky Svitavy

Soubor vznikl v roce 1995. Věnujeme se loutkovému divadlu (převážně autorské tvorbě Karla Šefrny, který pro nás píše hry a od roku 1998 s námi také režiruje). Záměřujeme se na věkovou skupinu od 10 let a výše. V současné době je nás 11, průměrný věk je 16 let. Máme za sebou 4 inscenace: Děti zlobivé – rok 1996 Světlovská balada – rok 1999 Putování za Sněhurkou – rok 2000 Strom – rok 2001

V současné době hrajeme Strom Divadelní úspěchy: 1999 – cena LCH za inscenaci Světlovská balada. 2000 – cena LCH za kolektivní herectví v inscenaci Putování za Sněhurkou. 2001- postup

pokračování na straně č.8

ČARODĚJNÁ UČENÍ

Postřehy dětí ze semináře G k viděným představením

Jak se Honza naučil bát - Podivíni Podivín
-už si vůbec nemůžu vzpomenout o čem to bylo
-to začarování mi připadalo blbý, protože té služky se nebála a toho krále už vůbec ne
-trošku jsem u toho usínala
-líbilo se mi, jak měli vyřešenou scénu - připomínalo to, co oni chtěli.

Kašparu čarodějnice a neb... - V Boudě Plzeň
-docela se mi to líbilo, taková jako rakvičkama
-líbili se mi loutky a propracovaná scéna
-přišlo mi blbý, jak furt odcházeli a on si stěžoval, že je na to sám.
-nepochopila jsem „měsíc“
-spodní scéna, jak leželi po žebříku, byla pěkná.

Pohádky - Tatrmani Bechyně
-ta první byla divná, pěkné loutky, ale té holce nebylo moc rozumět.
-dobrá pohádka, ale ne moc dobře udělaná
-vypadalo to, jako když si dítě hraje s panenkami, povídali si spíš sami pro sebe
-líbilo se mi jak ze zadu přestavovali tu vodu
-rušil mě ten pán, co tam po každé pohádce přišel, hrozně to protahoval
-ta druhá byla nejlepší, pro porotu to asi nebude dost umělecký, asi to budou vnímat jako kolaps, ale pro diváky to bylo dobré
-duši byli krásní, byli nejlepší
-bylo dobré, jak jim spadly ty vlasy, nebo co to bylo
-třetí pohádka se mi líbila opravdu pěkně, hezky udělané
-pěkná hudba
-líbila se mi. Je zvláštní, že se mu jeho přání splnilo, ale asi ne tak, jak si představoval
-zajímavé, dobře udělaná pohádka
-prasátka byli správný
-byli dobře blbí
-nebylo poznat, kdo mluví
-u třetí pohádky mi vadil drastický konec
-obr byl jen o kousek větší, než kluk
-bylo vidět že všechny pohádky dělali výtvarníci, bylo to pěkný, ale oželeli bychom tu první pohádku

Báj a báj - DNO Hradec Králové
-super, skvělé, scéna s jezečkem nebo s vlkem byly vtipné.
-nebylo to zbytečně zdłużavé
-hodně zábavný a krátký, ale kdyby to bylo delší, tak by to tak zábavný nebylo

Sedméro krkavců
-když mluvily loutky, tak jen stály a nehýbaly se
-loutky tam měli jen proto, že jsou na loutkářské přehlídce
-příběh měli celý zpřeházený, vůbec jsem se v tom nevyznala
-Bohdana vůbec nehledala bratry a jen tak se rozhodla, že už je zachrání

-někdo tam hrál skoro všechno a někdo skoro nic
-nepřišlo mi, že by se Bohdana s princem milovali
-Kdyby tam nebyly ty pěkný písničky, tak bych usnula

*ALFA BAST ROVA ručička

byly dotaženy všechny loutkoherecké akce kůzlátek a vlka. Trochu mi vadilo nedodržování vchodu do sklepa. Jednou tam kůzle spadne a pak ostatní přes díru utíkají, honí se a nespádnou a nespádnou. Maňasy mají dřevěné hlavičky, takže to pěkně bouchá a zní. Ale jsou nevýrazné, nevýrazné, nevýrazné. Jak znám soubor, tak to neodstraní a neodstraní.

Intermezzo:
Včera ráno jsme s Motym jako prvního potkali Karla Šefmu. „Káre, dneska jestli někdo chce něco znamenat v Chrudimí, musí chodit s tebou,“ řekli jsme mu. Snad není třeba na tomto místě smysl oné věty osvětlovat.
Na odpoledním představení seděl za mnou a tak jsem ho (viz výše i níže) anketně vyzpovídal. V tom druhém případě jsme se rozpovídali víc, než bývá při této příležitosti obvyklé a tak z toho na téma představení vznikl menší rozhovor.

„Variace na slavné téma Cyrano“ DNO, Hradec Králové

Red.: Můžu poprosit, Karle?

Karel: Já jsem to viděl v Hradci. V Hradci jsem byl naprosto fascinovaný. To bylo prostě nádherné představení. Opravdu nezapomenutelný. A teď jakoby se to... už to prostě nebylo to. Já nevím, jestli na tom něco dělali, nebo jestli to bylo blbě nasvícené, ale pro mě to byl rozdíl deseti ku třem. Ono to samozřejmě je pořád krásný. Líbí se mi to. Líbí se mi to tak, jak jsem to viděl... Ale v tom Hradci to mělo jinou atmosféru. Jestli to bylo lidma, že tady byly malé děcka. Nebo nevím.

Red.: Jo, a s tím, že to tehdy viděl poprvé, s tím počítáš. Že to bylo to první setkání, který třeba tě uhranulo.

Karel: A to mě uhranulo. To bylo nádherné. To bylo opravdu nejlepší představení v tom Hradci na krajské přehlídce. Tady mi to připadalo, že se to trošku v něčem zapomnělo. No ale, hele, pořád klobouk dolů. Jsou skvělé. Mně se zdá, že z těch dvou představení, který jsem viděl, byla lepší „Báj a báj“. To mi připadalo, že to vyrostlo do Chrudimí. A tohle mi připadalo, že trochu se cedlo.

Red.: Možná je to tady tím koncem, který by to měl zúročit u toho Cyrana a byl

Vozichet
Tak trochu
o kůzlátkách
Už dlouho jsem
neviděl, a teď to
myslím v kladném
slova smyslu,
t a k o v o u
ptákovinu. Bavil
jsem se. Bavil bych
se jistě víc, kdyby

takovéj podehranej. Nešlo o dopis, ale o balkon a to moh slyšet.

Karel: Víš co, já tenhle soubor mám děsně rád a fandím jim. Od samého začátku, co jsem je viděl, jsem si říkal - to jsou chytrý lidi, maj bezvadnej humor. A mě v tom Hradci, jako na Báj a báj teď tady, se mi to zavřelo krásně. Jsou to pořád miláčkové. Tohle bych si s nima... já nevím, oni o to asi nebudou stát... si o tom popovídat, proč to tak bylo. Přesto všechno si myslím, že to je krásný divadlo. Co tomu chybí, já to neodhadnu.

POTRESTANÁ Pýcha

Včera na diskusi s porotou bylo dusno. Tentokrát nikdo neotevřel ani to jedno okno, co otevřít jde. Dusno to bylo po čase tak nesnesitelné, že někteří semináristé odcházeli. A velká většina semináristů ke své škodě ani nepřišla. Chvilí se čekalo zda přeci jen někdo nedorazí pro kapku poučení. A tak, když se začalo mluvit o představení „Jak se Honza naučil bát“ Podivínů z Podivína, všichni, těch pár co tu bylo, se dozvěděli, že text který si Podivíni vybrali je slabý. Luděk prohlásil, že je to blábol. Při diskusi se došlo k tomu, že i špatný text dá posunout do přijatelnější roviny řádným naplněním základních principů pohádky. Jako například, když je princezna začarovaná, že bude mít strach, tak by měla mít strach a pokud se Honza měl naučit bát, měli by jsme se na závěr lépe dozvědět zda se to opravdu naučil. Představení, ale bylo zábavné a herecky dobře zvládnuté. Mluvílo se o chabé scénografii a potřebě podpořit loutky lepším prostorem pro jednání, aby se nevznášely ve vzduchu.

Při debatě o představení „Kašpar u Čarodějnice“ divadla V Boudě Plzeň, byla oceněna kvalita inscenace jako pouťové frašky se vším všudy, která nebyla přehlcena vtipky, zkrátka legrace tak akorát. Velmi byla oceněna interpretace čarodějnice a princezny. Bohužel ale, že není přesně vymezen konec a zcizovány, které na konci byly použity k nejasnosti konce přispěly. Porota připomněla souboru, že je potřeba se zamyslet nad postavou kohouta, který je v inscenaci upozaděn, ale jedná se v podstatě o velmi důležitou postavu posunující děj.

Dusno se převalovalo nad hodnocením představení „Pohádky“ - Tatrmani Bechyně. Původně debata začala tématem zda opravdu jednotlivé pohádky patří k sobě a nad tím jak byly propojeny. Nakročené výtvarno se nedostalo dál k tomu, aby měly jednotlivé věci výpovědní hodnotu. Nespisovná čeština v projevu protagonistek vadila většině lidí v přijímání textu v lyrické rovině, kterou asi měl mít. Bylo poznamenáno, že ani hudební složka věci nepomohla, přestože to bylo v její moci. Předseda poroty o představení řekl,

že to jsou v podstatě pouze zpracované etudy, které mají výpovědní hodnotu pro přátele a rodinu protagonistek a na přehlídce celonárodní by se neměla vůbec objevit. Moc dalších diskutérů se po této poznámce už neozvalo.

Štafle na knoflík Plzeň se o své inscenaci „Sedmero krkavců“ dozvěděli, že málokdo pochopil příběh, který byl nesrozumitelný, málo se hrálo divadlo a moc se zpívalo. Jazyk kterým se děj a myšlenka sděloval byl nejasný a nesourodý, prvky z pohádky Sedmero krkavců jako by spíše překážely sdělovanému tématu.

Hlaba

HODNOCENÍ POROTY

Sedmero krkavců

Každé divadelní představení k nám promlouvá svým jazykem v pravdě zvláštním, jazykem pestrým, jazykem kouzelným. Ta pravá krása pro diváka, přichází společně s porozuměním. Na diváka je tedy třeba myslet v první řadě. Divák nemá možnost tlumočnicka ani titulkovacího zařízení. Při představení „Sedmero krkavců“ jsem ale tlumočnicka potřeboval. Já prostě nerozuměl. V takových chvílích pak pro mně, tam kde končí forbína, sjede opona a já nabývám dojmu, že lidi-herce na jevišti to baví víc než mně. Nerozuměl jsem, co bylo hlavní téma představení. Byl to vztah dvou sokyň o přízeň bratra - manžela, byl to příběh známé pohádky. To jsem pouze hádal. Velmi výraznou složkou inscenace byla hudba. Mnoho dějů bylo sdělováno zpíváním lidovými texty a bohužel u toho zůstalo. Děje se pak už nedály. I živly zde hráli svou roli. Zapalovali se svíčky, tekla voda, vodička, ale já zase nepochopil proč. Já sám ve svých začátcích jsem se nechal strhnout podobným inscenováním příběhů až banálně prostých, jakobych měl dojem, že prostota je něčím nepatřičným, a nemyslel při to na diváka. Soubor Štafle na knoflík to jsou šikovní, energičtí zástupci nejnovější „chrudimské generace“. A ti až budou víc na diváka myslet, tak budem sedět a koukat. To se vsadím!

Marek Zákostelecký

Kašpar u čarodějnic aneb v moci zlých duchů

Taky bych chtěl umět tak pěkně tahat za špagátky, vyrábět kejkle zvukové, vizuální i čichové, umět to tak pěkně narafořit aby všechno bylo na svém místě, umět jít v situaci ještě kousek dál než divák předpokládá a umět ho tak pěkně překvapit, umět dělat prostě tuhle švandu, i když ty fóry už pěkně dlouho všichni známe ... Říkám to proto, že „boudáci“ moc dobře „umí a znají“ a není to jen tak něco, co bychom měli brát jako samozřejmost. Celou dobu jsem se dobře bavil, to co jsem od tohoto titulu mohl čekat bylo naplněno mírou vrchovatou a ještě bylo něco navíc ... Moc děkuju, že takhle pouťová fraška neskouzla v laciné obscenosti, přestože se to místy nabízelo, šaškování nepřekrylo příběh a tak jsme se s dětmi v sále mohli

bát a napjatě věřit, že vše se v dobré obrátí, díky že inscenace udržela celou dobu nasazené tempo. Dvou drobností je mi malounko líto. Ten otřepaný příběh hereců přicházejících hrát, který rámuje vlastní divadlo je úplně zbytečný a nerozumím tomu, proč ho tam souborů potřebuje a nakonec ten kohout zakokrhá tak málo, že nevíme, jestli duchové odlítají spokojeně „po dobře vykonaném díle“, nebo jestli je zaplašilo přicházející ráno. Tuším, že si režisér dělal prostor pro další konec ... , pro překvapující definitivní odchod ..., leč chtělo by to, (pokud byl závěr myšlen dvojznačně) konec jasně dvojznačně vybudovat. Teda, jestli mi rozumíte, já myslel, že duchové naše hrdiny skutečně a neodvolatelně roztrhali ... a tak to asi nebylo, že ?

Pavel Němeček

Pohádky

Soubor Tátmani (tady spíš tatrmanky) přivezl letos do Chrudimi pásmo pěti pohádek rozdílných jak zemí původu, či naturelem, tak použitím inscenačních prostředků. Představení má ovšem několik problémů.

Problém první - dramaturgický: Tátmanům se bohužel nepovedlo najít jednotící klíč, který by vysvětlil, proč právě tyhle texty a proč zrovna v tomhle pořadí. Tady se snad nabízela jistá možnost koncipovat celé představení jako jakési návraty do dětství, k tajemství, do krajiny za zdí jako v pohádce Oskara Wilde: „Obrova zahrada“. (To ale zůstalo pouze vysloveno, nikoli realizováno.

Problém druhý - výtvarný: Nutno ocenit, že si slečny (nyní scénografsky) samy, často obdivuhodně zručně, vyrobily loutky i scénu. Nutno ocenit náznaky práce se stylem, ale snad kromě pohádky „O přání“, kde se krabice stínového divadla metaforicky vsí jako stupínky do nebe, nedaří se najít hlubší provázanost výtvarné složky s dějem.

Problém třetí - herecký:

Herečkám zatím mnohdy chybí schopnost pracovat s rytmem a tempem, s výrazem a energií. „Fétnické“ pohádky („Kouzelné chřestidlo“, „Pohádka o přání“) vyrostlé z mýtů a rituálů, vyžadují přesné, soustředěné herectví (nutno dodat, že u indické pohádky jistě vnitřní zaujetí cítit bylo). Jinou kapitolou jsou dětské pohádky (strašidelná..., „O třech malých prasátkách“). Tady tkví problém už v slaboučkých textech. Co potom herečkám zbývá jiného, než spochnout se na jistou hereckou inžinířnost, fungování, které stoupá i padá úměrně s vstřícností diváků. A co „Obrova zahrada“? Zůstala bohužel uzamčena na deset západů ve váhavém a nejistém zpracování.

Podtrženo, sečteno:

Tátmani tentokrát nepřivezli hotové dílo. Spíš několik etud. Ale kdož ví. Jsouce jako ten indický Dhruva zatím na cestě, uvidíme je příště možná na hvězdné obloze.

Martin Matějka

„Jak se Honza naučil bát“

Jméno souboru i titul vyjadřují konkrétní obsah. V případě prvním se někomu, kdo neví, co to znamená zcela propadnout divadlu, byt „jen pimprlovému“, skutečně může zdát, že jde o pojmenování velice trefné. I mě samotnou trochu zaskočilo, když jsem zjistila, že statný chlapík s dlouhou kšticí na vyholené lebce, kterého jsem tolik obdivovala při divokém tanci na koncertě Beatles, je totožný s tím, který si následujícího dne navlékne na ruku loutku Čaroděje Hermana Kodeše a začne strašit princeznu a dětičky. Nádherní podivín!...

Titul hry už tak jednoznačný není - Honza se totiž přímo v pohádce bát nenaučí a pointa přinášející vysvětlení se jen odepzívá v závěrečné písničce. Je příliš krátká a uniká pozornosti.

Za další problém předlohy považuji princeznino zakletí - strach z lidí. Souhlasím s tím, že strach je tou nejstrašnější nemocí, jenže princezna se ani tak nebojí, jako spíš sama lidi děsí. Služka je z ní tak vystrašená, že spadne se schodů a zlomí si vaz, a ti ostatní už buď padají sami anebo do nich princezna pro jistotu strčí. I když jde především o problém autorky Vlasty Spicnerové, v moci režie je neakcentovat ho, ale naopak se ho snažit jevištními akcemi zmírnit. Snad by toto usnadnila i pěkná funkční scéna - kdyby byla... Pár otlučených praktikáblů jsem chápala jako znouzectnost, ale na druhou stranu - když už se nechaly vyrobit tak pěkné a vtipné loutky, nenašlo by se ještě trochu peněz, času a nápadů navíc?... Mimochodem, z výtvarných gagů loutek by se dalo vytěžit určitě víc - služčino zranění k tomu přímo vybízí.

Hráno bylo s velkou chutí a jiskrou, škoda jen, že některé postavy občas vypadávaly z rolí. Princezna se třeba krásně styděla, pak měla „padla“, protože hovořil partner, a pak se zase s clánem vrátila do akce, neboť zazněl šlágvort. Herec představující krále zase v dialogu živě komunikoval, zatímco jeho loutka byla v transu zahleděna kamsi do zadních řad.

Myslím ale zcela upřímně, že se pohádka moc líbila, děti byly šťastné, že čaroděj dostal přes kebuli a bavili se i dospělí.

Prosim, zůstaňte i nadále krásnými podivíny!...

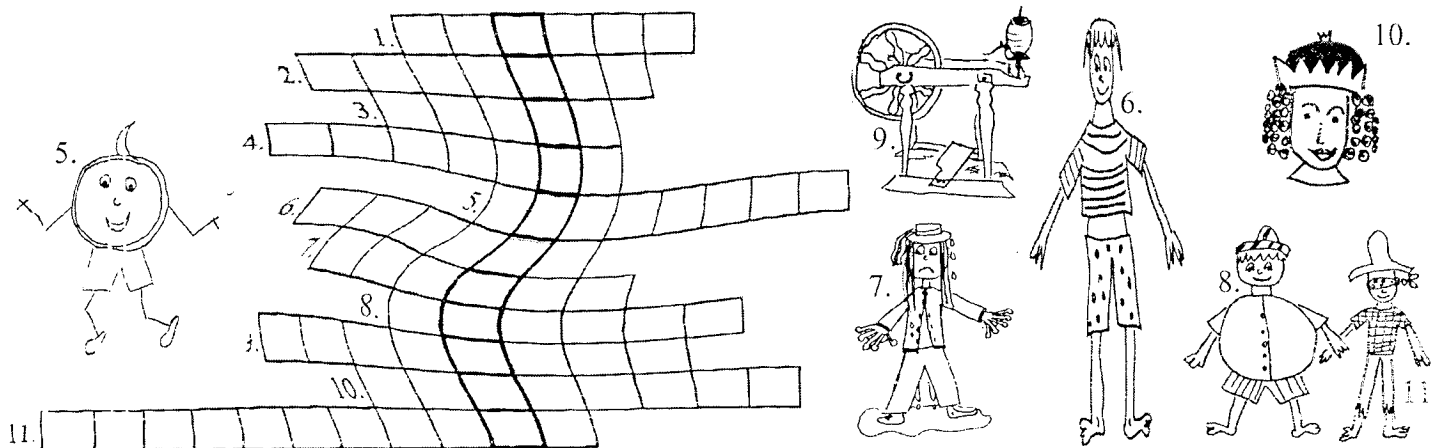
Blanka Luňáková

Včera jsem to málem nestihla. Ale nakonec jsem soupla do možnosti všechno. Zde jsou tedy další témata, o nichž porota diskutovala a o nichž můžete dne s porotou diskutovat i vy.

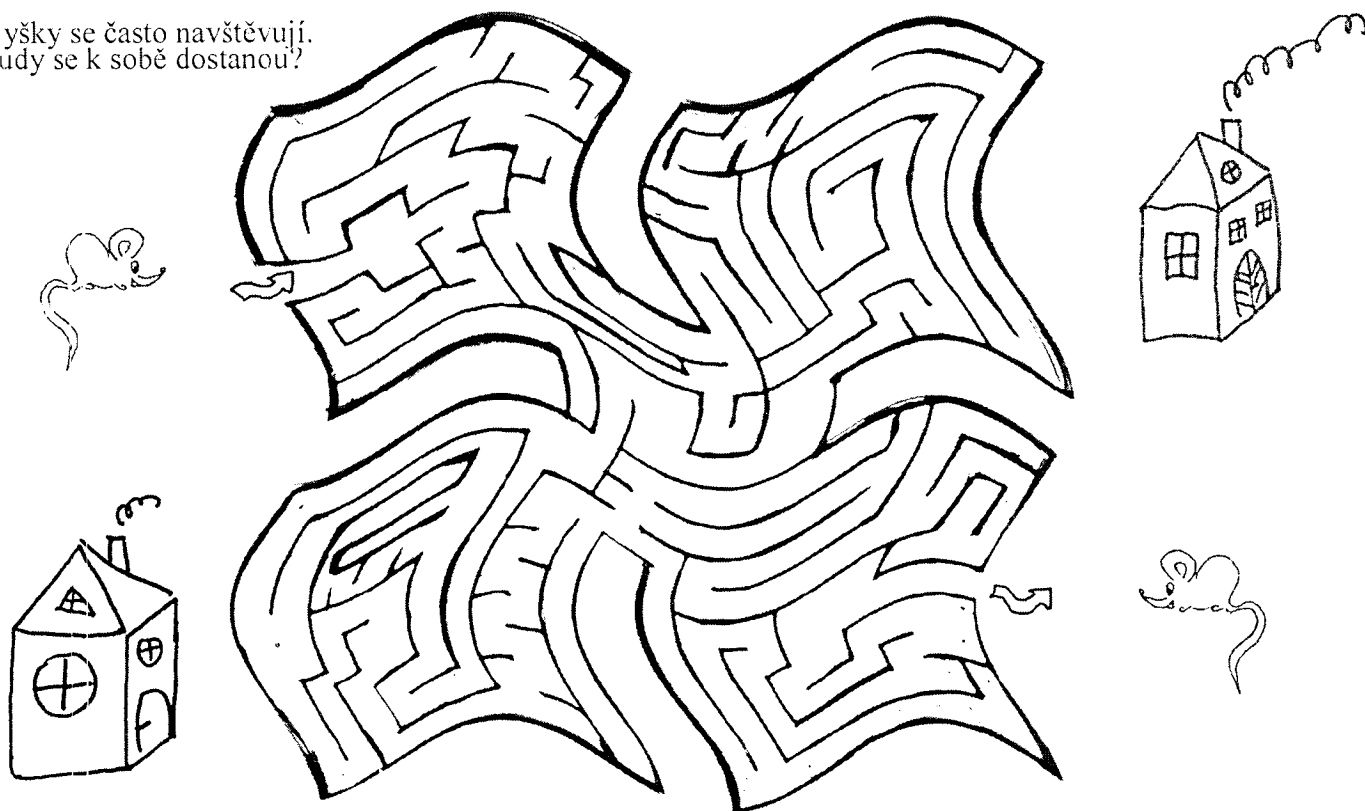
Kůzlátka

- nešlo rozeznat vlka od kůzlát
- klauniáda a anatomie gagu
- všichni byli stejní v charakterech
- bavilo více vymýšlení těch věcí, než jejich vlastní provedení
- umělé vytváření druhého plánu
- nejasné pojítko mezi třemi pohádkami.

1.čert má na noze ... 2.malý mužiček 3.hráč na dudy 4.vodní víla

Myšky se často navštěvují.
Kudy se k sobě dostanou?

CHVILKA K ZAMYŠLENÍ

Určete podle charakteristických výňatků z pohádek, o které se jedná!

1. Šotva kohout druhý den zakokrhla, byla svolána obecní rada k jednání. Slavní otcové města se radili, co tedy vlastně dělat, když se rozhodli mít o kolečko víc a nepočítat se mezi normální lidi. Jednomyslně se usmehli, že prvním jejich úkolem bude postavit na náměstí zbrusu novou radnici, a to dost velkou, aby se tam jejich hloupost vešla, a dost pevnou, aby jejich skopičiny a pomateniny snesla.
2. Chvilí nemohl na nic přijít. Pak ho napadlo: I když v ní není med, je to přece jen velmi pěkná lahvička, kdybych ji umyl a napsal na ni "Mnoho štěstí", Ijáček by si do ní mohl něco uschovat, bylo by to užitečné. A protože šel právě kolem Stokorcového lesa, zašel si do něho za Sovou, která tam bydlila.
3. A už vedl Ferdu k rybníčku a po cestě vykládal o potápěcích, o ponorkách, o velkých plaveckých závodech a o všem, co viděl v kině. Když však konečně přišli k rybníku, neodvážil se jít do vody. Strkal do ní jen tak špičku nohy. Zato Ferda se rozběhl po stéblu rákosy jako po skokanském můstku a hup! Udělal ve vzduchu tři přemety a ponořil se jako šípka do vody tak, že za ním ani kapka vody nevystříkla. Několik komárů to vidělo a začali hned tleskat.
4. "Mordyje hadry, kerej čert mi tohle byl dlužen?" mumlá Čupera.
"To je dost, že jste si na mě vzpoměl," slyší hlas.
Sloup prachu přestal vířit. Pomalounku houstl, až zhoustl do postavy mladého chasníka v zaprášeném fráčku.
Čupera hned věděl. Čert.
Pomohl Čuperovi na nohy a povídá mu: "Již dlouho Vás pozoruji, jak si špatně vedete. Nechcete, abych vám pomohl z bryndy?"
Mluvil gramaticky správně, avšak s lehounkým cizím přízvukem.

4. J. Werich - Až opadá listí z dubu

Řešení: 1. J. Híršal, J. Kolář - Kocourkov 2. A. A. Milne - Medvídek Pú 3. O. Šekora - Knižka Ferdý Mravence

VÍTE ŽE: Cyril a Metoděj jsou autory Hladovnice ...

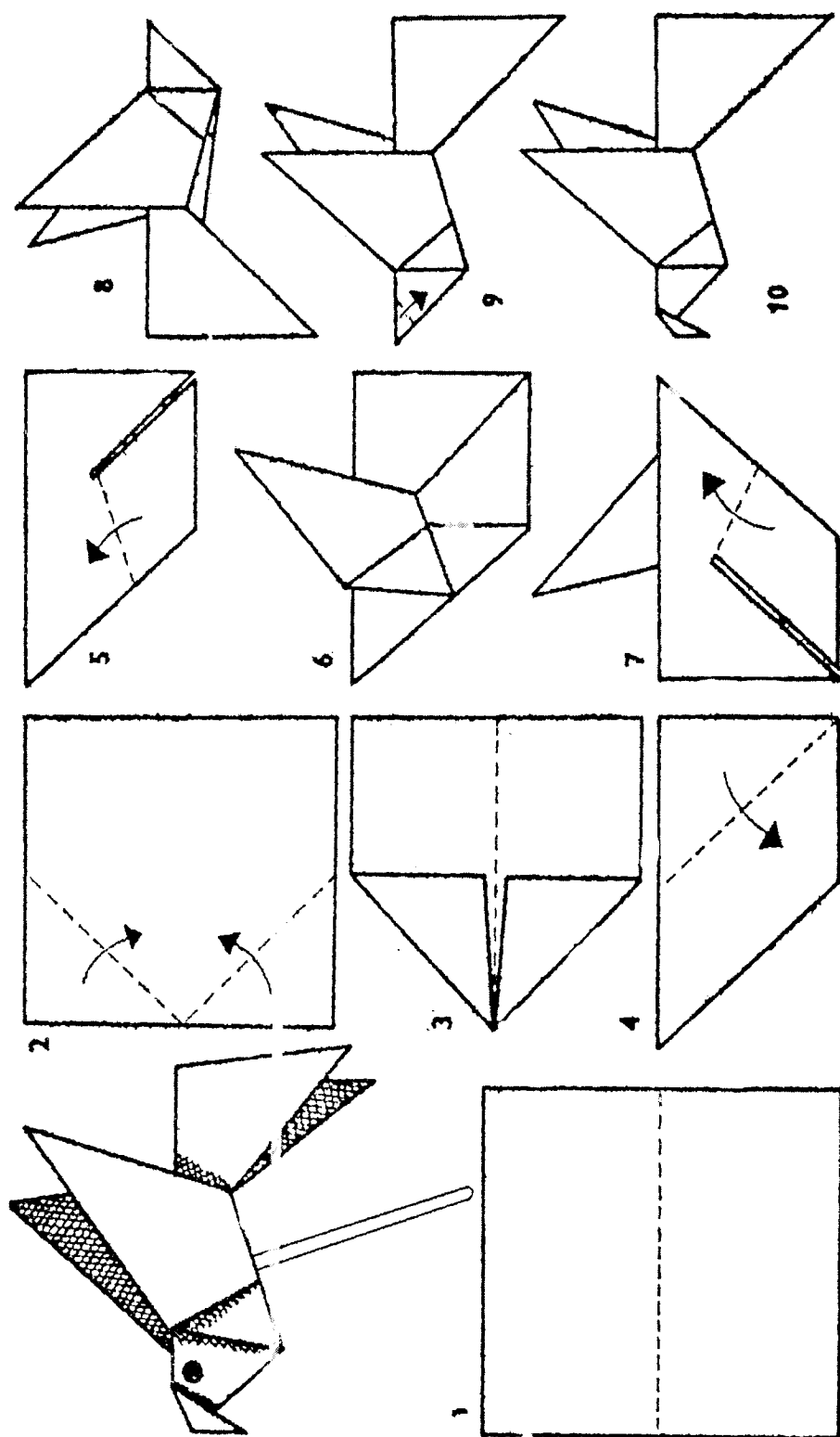
Ve Střední Americe žijí středoarmějci ...

Sedlo bv bvlo. uzda takv ale ksakru kde ie kůň?

Analické přísloví

Tvořte podle návodu
 Pláčka barevné vyzdobte
 a prvních pět kteří
 přiletí do redakce
 bude odměněno.

N E V Ā H E J T E

Budulínek

- nakolik je zajímavá ta modernizace (převrácení původního textu)
- dojem neudělanosti
- dlouhý úvod, který naznačuje jiný rámec
- nefunguje výtvarno - technologicky

Penzion Grillparzer

- toho, co nám sdělili, bylo nějak málo
- všechno jakoby o vteřinu delší
- sdělování atmosféry
- scénografie
- dva konce
- nostalgická vzpomínka, pocit

Havrane z kamene

- soustředěně, respektující prostor a dobrá technika řeči
- látka a světlo v různých situacích působí stejně
- magično nemělo kontrast v lidském světě
- nebyla využita šance změnit rytmus
- chybí humor
- dokázali srozumitelně převyprávět příběh

„Nebojsa“ Štúdio Gong, Slovensko, Bratislava

Red: První dojem, Karle, z tohoto Nebojsy...?

Karel: My samozřejmě měli Slováci vždycky rádi,

oni jsou takoví tempe-ramentní a ten svůj temperament zahráli, že jo, zahráli tu pohádku jednodu-choučkou. Mládež to taky bavilo vměla bla-hem a vejskala, takže to asi padlo na živnou půdu.

Red: Ladko...?

Mně se to líbilo, oceňuju to moc. Ty mladý to zvládli

Red: Vojto, jak se ti to líbilo?

Vojta: Mhm. Bylo to pěkný.

Red: Jo? A něco speciálně se ti tam líbilo? Nějaká scéna třeba.

Vojta: Mně se to líbilo všechno stejně.

Red: Petro. ... Petro. Řekneš mi, jak se ti líbilo?

Petra: No, mně se to líbilo. Moc se mi to líbilo. Ale zdálo se mi, že některý věci tam byly málo rozpracovaný. U toho kostlivec to bylo pro mě asi nejnesnesitelnější. Tam to bylo takový trochu samoučelný. A jinak se mi to zdálo vtípný, dobrý, hezký.

Včera jsme někteří měli a dnes ještě máme možnost vidět představení slovenských kolegů. Nechte si ujít, stojí to za to. A tady něco o nich:

Krátká história Štúdia Gong

Vo februári r. 1954 založil Alexander Pogorielov bábkárske krúžky, ktoré pôsobili pri Ústrednom dome pionierov a mládeže. V tom čase určite netušil, že kladie základy zoskupenia, ktoré bude pracovať nepretržite až do dnešných dní.

Za 45 rokov súboru prešlo jeho detskými a mládežníckymi skupinami niekoľko

generácií. Mnohých práca v ňom ovplyvnila i pri výbere profesionálnej dráhy a veľa bývalých členov pracuje v rôznych umeleckých profesiách. Nie je zriedkavosťou, že súbor navštevujú deti bývalých členov.

Postupne sa vyprofiloval súbor, ktorý počas celej svojej existencie získaval množstvo ocenení na divadelných prehliadkach, festivaloch, súťažiach. Už úspechom na celoštátnej súťaži v Chrudime v r. 1957 s inscenáciou GULIVER v réžii A. Pogorielova akoby sa naštartovalo úrodné obdobie, ktoré trvá dodnes.

V rokoch 1959 - 1972 prebrala štafetu umeleckej vedúcej a režisérky J. Kaletová - Mikullová. Počas jej pôsobenia účinkovanie súboru na Bábkárskej Žiline, Bábkarskom Chrudime, Scénickej zatve a iných divadelných prehliadkach sa stalo takmer samozrejmosťou. (napr. Čapek: Doktorská rozprávka, Hrubín: 2 x 7 rozprávok Vavruška: Tri kuriatka, Feldek Sol nad zlato, Šípková Ruženka a iné). V roku 1970 dostal súbor ako dar veľký gong, ktorý členov inšpiroval k spoločnému pomenovaniu všetkých skupín. Názov GONG si bábkarský súbor s dodatkom Štúdio GONG ponechal dodnes.

V tradícii vynikajúcej umeleckej kvality pokračovala Ľatiana Kovačevičová (1972 - 1976) a Marica Mikullová (1976 - 1993). Mnohí si iste spomenú na nezabudnuteľnú Hammelovu Šľahačkovú princeznú v réžii T. Kovačevičovej alebo na inscenácie M. Rázusovej - Martákovej: Červená čiapočka, A. Mikulku: O bielej mačacej princeznej, D. Hleviera: Krajina Zázračno či autorskú hru Jarmočné divadlo v réžii M. Mikulovej. V tejto dobe hosťoval súbor už aj na významných zahraničných bábkarských festivaloch, kde získal prestížne ceny.

V súčasnosti pracuje GONG pod vedením Daniely Pápayovej a členovia majú možnosť oboznámiť sa i s inými, alternatívnymi druhmi divadla. Repertoár súboru je rozmanitý z hľadiska vo svojej druhovej a žánrovej pestrosti i z hľadiska vekového adresáta. Okrem domácich podujatí súbor účinkuje alebo spolupracuje na medzinárodných divadelných projektoch (napr. Anglicko, Dánsko, Nemecko, ČR) Z pohybovej prípravy sa špecializuje na step, ktorý využíva v niektorých svojich inscenáciách. Z pohybovo nadaných členov sa postupne vytvorila samostatná skupina stepového tanca, ktorá už so svojimi choreografiami dosiahla významné ocenenia na domácich i medzinárodných tanečných súťažiach. Step ako výrazový prostriedok inšpiroval i našich priateľov z Dánska a tak vzniklo v minulom spoločné dánsko - slovenské divadelné predstavenie, ktoré bolo súčasťou Medzinárodného divadelného projektu 8 štátov EÚ vo Fínsku.

TADY MÁTE CENU - ALE NIKDE JI MOC NEUKAZUJTE!

Ministerstvo kultúry sa rozhodlo poukázať na význam amatérského umelckého činění, mimo jiné

i divadelného. Správna, ba výborná myšlienka!

Ľhneď napoprve ji absolútni prevahou hlasů odborné komise získal loutkář Karel Šefrna. Zecla zaslouženě!

I dostal ji.

Abys se to snad nerozkřiklo, aby snad - probůh! - veřejnost nezaznamenala, že si amatérské divadelní činnosti, v daném případě amatérské loutkářské tvorby, někdo skutečně váží, že je společensky záslužná, že amatérští loutkáři v osobě Karla Šefrny něco dokázali, byla mu decentně předána mezi námi, hezký za zavřenými dveřmi, kde nás seděla stovka těch, kterým nikdo nemusí o Karlových hodnotách, ani o místě amatérského loutkářství v dnešní společnosti nic říkat. Utajení bylo dokonalé. Blahopřeji organi-zátorům tohoto aktu. Teď ještě uhlídat, aby se toho nedomáklí novináři. To by bylo opravdu škoda.

Za gratulanty Laděk Richter

TO ANI NEEXISTUJE

Takhle vždycky reagovala moje (kdysi malá) dcera, když se dostala do situace kdy chtěla říct, že je někdo nebo něco užasně, skvěle, dokonale. Prostě když chtěla vyjádřit nepojmenovatelnou hodnotu. Když jsem po představení Grillparzer viděla na scéně přicházet (po uvozejícím slově Honzy Dvořáka) pana ministra, blesko mi hlavou, že taková cena, kterou by si Karel zasloužil, ani neexistuje. A jestli nějakou od pana ministra dostal, tak je to sice hezké, ale tu největší neexistující cenu má stejně od nás. Od nás všech, kteří ho máme rádi, kteří obdivujeme jeho (jejich) divadlo. Bylo to to nejmenší co jsme mohli dát, ale zároveň to bylo úplně všechno. Vřelý potlesk a upřímné vzdání úcty celého sálu.

Dáda Weissová

O HERCEVÍ KARIA ŠEFRNY

Herectví či spíše hráčství Karla Šefrny samo o sobě stojí za zmínku. (Přirozeně stojí za studii, autor chtěl jenom vyjádřit, k čemu se on sám odhodlal.)

Karel, co se týče mimiky, podehrává. Víc a víc, jak si zkušenostmi třibí prostředky. Nepotřebuje k tomu dlouho navazovat kontakt s publikem, přichází už v kontaktu, v pozornosti - k sobě i k publiku. Podehrávání - tím takzvaným, tedy zdánlivým děláním „jako že nic“ testuje, kdy ještě je sdělný. Tehdy, kdy vnějšími prostředky už udělá nejméně, co ještě stačí k nějakému přenosu, se dostává na svou stopu. Jeho neokázale zvětšená věcnost nám připravuje opravdové požitky z tématu. Včera jím byl omšelý penzion a jeho hoteliér nasáklý předem rezignovanou ale přece jen touhou po kategorii B pro svůj podnik (Ččko).

Karlova němá (anebo kdoví, třeba mluvil a my si toho nevšimli) overtura na začátku byla pro mne nejsilnějším momentem představení. Dialogická existence, jak ji znají klauni, hráči - udělat něco a pak to komentovat. Být sám sobě jedináčímí osobami (dramatickou hrou). Karel - hoteliér (nikoliv Karlův, povšimněte si) vezme z piana láhev vína. V jiném rytmu naskočí herci neverbální replika - komentář: „To je tahle? Panečku!“ Odpověď na ni (stále téhož herce a stále nonverbální): „Ano ta, otevřme ji.“

Je v tom drobiček magie, kdy hráč je a není na jevišti sám. Je fyzicky sám, ale má ještě s sebou vnitřního partnera (Ivan Vyskočil), imaginárního partnera (Elias Canetti). Magie je dobré slovo. Abychom jím ale zas tak nehauzírovali, drobiček bude - alespoň z mých úst - ta správná míra.

Zdá se, že Karlovi spoluhráči jsou svým směřováním z téhož těsta, ale jejich civilnost ztrácí tu a tam schopnost vypovídat, průběžné jednání jakoby si u nich bralo volno.

Drobné a meritu věci se netýkající nebezpečí vidím u Karla snad jen v artikulaci. Zvláštnost dikce tu je kořením a tu také nemám na mysli. Spíš jen drobné spečeninky, kdy se sloučí písmenka mající zůstat odděleně, anebo kdy se intenzita octne na hranici slyšitelnosti a není to významotvorné, dost uvědoměné, ale vyplynulo to bezděčně. Vynaložení trochu více energie do orálního gesta by mi občas přišlo na místě.

Soukromě se domnívám, že porotci v udílení ceny nebudou chtít zůstat pozadu za ministerstvem, tak jako ono zůstávalo pozadu za nimi (třicet let).

další z gratulantů Petr Vydra
PS.: Jednomu z redakce připadalo, že by pojem podehrávání mohl působit na čtenáře pejorativně a jelikož šéfeč nelze odporovat, přičiňuji k tomu nyní VIZ: Steve McQueen, Spencer Tracy, Jean Gabin, Rudolf Hrušínský (třebaže jde vysloveně o herce ztvárňující role).

AŽ ŽIJE HUDBA

Ondřej Havelka se svými Melody makers nás na dvě hodiny přenesl do doby, kdy vznikala hudba, která dodnes dokáže zpěnit krev a přinutit nohy k tanci. Muži tehdy byli gentlemany a ženy, zde zastoupené sestrami Havelkovými, něžným křehkým stvořením. Celou produkci provázela skvělá nálada vyznačující jak z muzikantům, tak z nadšeného publika, které vděčně oceňovalo potleskem každé sólo a na závěr koncertu si vynutilo dva přídávky. Mezi námi, moc práce jim to nedalo. Vystoupení této originální formace lze jistě považovat za jeden ze zlatých hřebů nedivadelního programu a troufám si tvrdit, že dnešní večer se již tak početná řada jejich fanoušků znatelně rozrostla.

Petra

aneb Tři zlatá jablka

Druhý den vašeho hlasování, milý kontrolní vzorku dopadl v následujícím pořadí:

Báj a báj

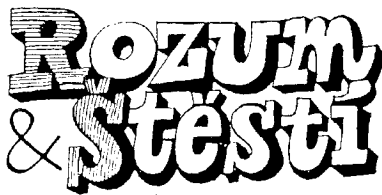
Kašpar a čarodějnice

Sedmero krkavců

Pohádky

Jak se Honza naučil bát

Hlasovací lístky a součty jsou do konce I.CHI archivovány v redakci

Pana ministra kultury Pavla Dostála jsem odehýtila ve stanu před divadlem, kde upíjěl sodovku a naslouchal panu místostarostovi, který jej právě zval na výstavu Jaroslav Doležala. Protlačila jsem se k němu, představila a požádala o rozhovor pro Chrupajdu. Pan ministr se netvářil příliš šťastně, tak jsem ho ujistila, že jej nezdržím a že si můžeme povídat cestou. S tím souhlasil.

R: Jak váš život ve vztahu k umění ovlivnily štěstí a rozum?

D: No pokud se týká rozumu, tak si myslím, že jsem byl dítě, které přes divadlo rozum bralo. Já si velice pamatuji na kašpárky, na který jsem chodil. V této chvíli nevím, jestli to byla dobrá divadla nebo jestli to byla šmíra. Každopádně mě to nasměřovalo do divadla a to tím způsobem, že jsem začal chodit jako malý chlapec, osmiletý, devítiletý, do divadla. Dívat se na bidýlko nebo na stání na představení činoherní, operní i baletní. Takže to je, pokud se týká rozumu. No a pokud se týká štěstí, tak divadlo mi dalo tolik štěstí v životě, včetně mé manželky, kterou jsem režíroval. Jestli jsem byl někdy nejvíce šťasten, tak jsem byl u divadla. A nejvíce jsem byl nešťasten, když jsem ho nesměl dělat.

R: A teď jste šťastný? ...Trošku daleko od divadla.

D: Teď se to u mě střídá během několika hodin, štěstí s neštěstím. Jsem v situacích, kdy ani nemohu uvažovat nad tím, jestli já jsem šťastný, nebo jestli jsem nešťastný, protože jde o záležitost, za který jsem zodpovědný. Pokud budu dobře pracovat, budou lidi šťastní z toho, co zařídím. (pan ministr vstupuje do výstavní síně a začíná nás významně obklopovat jeho doprovod, víc už zkrátka nestíhám)

R: Tak já vám poděkuju za rozhovor a nebudu vás zdržovat.

D: Mějte se hezky, děkuju.

Pan ministr začíná procházet sňh.

Před Setkáním osobností jsem lapla na chodbě Muzea Karla Šefrnu, abych se zeptala:

R: Jak a kde se v tvém případě potkal rozum se štěstím?

K: Rozum mě vždycky míjel, takže co se týče rozumu, to bych si vůbec netroufal říct. A štěstí jsem měl v životě dost. Můžu říct, že jsem byl dítě štěstěny, že jsem se potkal s dobrými lidmi, s přáteli, kteří mi vydrželi až do teďka. A takový ty drobný peripetie, jako že tě třeba vyhodějí z práce nebo že si nejseš jistě svou existencí, v jistých dobách dávných, tak to já si myslím že mě tak akorát zlepšilo nebo povzbudilo charakter. Když se máš moc dlouho dobře, tak začneš ...

R: ...mít roupy?

K: Né, prostě začneš být moc jistě sám sebou, začneš si foukat a tak. A když ti osud pořádně vypráší kožich a vymacha tě v blátě, tak člověk pak ten svět vnímá reálněji. Já za všechny věci, které mě potkaly zlý, jsem Pánu Bohu vděčnější, protože kdyby toho nebylo, kdo ví jakéj vůl by ze mně vyrost (smích)

R: O představení Grillparzer padla taková úvaha, jako by to bylo o vás, takové jakési nostalgické ohlížení nebo rekapitulace Čččka. Je to možné?

K: Já si myslím, že to tak vůbec nebylo. To vzniklo z dílny, kterou vymyslel Petr Mohr. Víš sama, že jste se toho měli taky účastnit (vím a nepatrně jsme se i zúčastnili) a jak jsme k tomu potom přistoupili a jak to nakonec vyšlo. To víš, no člověk dělá takovej kumšt, jakěj zrovna v tu chvíli je.

R: Takže se můžeme těšit na další divadlo? Není to nějaké rozloučení...

K: No, určitě jsme to ještě nepověsili na hřebík

R: A máte něco...

K: Mám... chceme teď dělat něco od mého synovce jmenuje se to "Slon", s Matějem chceme dělat l'aušta a taky něco s dětma.

R: Poslední otázka. Cena, jak ji vnímáš?

K: Víš co, já už jsem to řekl tam, když mi to předávali. Já to fakt beru jako ocenění amatérského loutkářství, který ho jsem součástí. Měl jsem to štěstí, že jsem u toho byl a že jsem ho po třicet let spoluvytvářel a jsem tomu rád.

R: Děkuju Karle

K: Jo, ahoj.

Pozor pozor

Veškeré fotografie z večera osobností, stejně tak jako záběry z celé 50. I.CHI najdete na internetu www.mojenoviny.cz/galerie

Michal Dřitina

Jo, lidi náš milý kamarád "Boudák" Jiřík l'ála z Plzně slaví právě krásné narozeniny. Tak ať mu stihneme popřát, zítra už totiž končí loutkárna !!!

Milý Jirko, všechno nej a hodný panáky
Tvoji Čmukaři

na I.CH, účast na Šrámkově Písku s inscenací Strom. Krajských přehlídek se účastníme od roku 1996. Divadelní vzory? – „C“ Svitavy. Inspiraci bereme kolem sebe, kde se dá. Zkoušíme 1x týdně a hrajeme příležitostně a nepravidelně. Mimo I.CH nás můžete vidět v divadle Trám ve Svitavách. Oblíbená muzika: techno, hip-hop, folk, country
Oblíbená kniha: Tolkien, King, Barker. Viewegh
Oblíbený film: Samotáři, Piáno, Větřelec, Matrix
Oblíbené divadlo: Čmukaři, DNO, Kvelb, Nejhodnější medvědi.
O režii, dramaturgii a to ostatní se stará Karel Šefrna a Jana Mandlová. Loutky a scénu navrhuje a vyrábí Karel Šefrna za pomoci souboru.
A něco navíc? ...díky těmto dotazníkům máme po letech konečně název souboru od 1.6. 2001 se jmenujeme Tlupatlapa Dramatické školičky Svitavy...

SLD POLI Hradec Králové

Soubor vznikl statutárně v roce 1990, neoficiálně o tři roky dřív. Nemáme vyhraněný styl ani typ divadla, hrajeme pro děti, ale snažíme se aby se bavili všichni. Počet členů souboru 2 - 3, o průměrném věku se snad ani nedá mluvit. Máme čtyři větší inscenace a šest kratších. Úspěchy? Účasti na I.CH, JII, Přeletu? Asi toto: Tóš chlapi, přišel jsem Vás pochválit, dobře jste to hráli (prohlásil asi čtyřletý Laďa z Hustopečí). Od kdy se účastníme krajských přehlídek? Mámi pocit, že někdy po pádu Rakouska, nebo tak nějak. Vzory? Čmukaři a sir Lorenz Olivier. Inspirace? Při diskusích v restauračních zařízeních.

Hrajeme asi padesátkrát do roka po celé České republice a občas i v Hradci Králové. Oblíbená muzika, film, kniha, divadlo? Slávek je rock, mně je to jedno. Kniha: Švejk, film: Švejk, divadlo: asi něco od Čmukařů, ale hlavně Barokní opera od Formanů.

Režii a dramaturgii u nás dělá Slávek Illich a Jiří Polehňa., scénografii a loutky J. Polehňa

A něco navíc? Nevím... Je toho hodně a tak raději nic.

LS Před branou Rakovník

Náš spolek vznikl v roce 1948 jako loutková scéna při I. Mateřské škole v Rakovníku a dostal oficiální název "Loutková scéna MIOB (Městské Osvětové besedy)". Hrajeme klasické loutkové divadlo s marionetami, javajkami a s maňásky pro děti od 3 do 7 let. Náš spolek má v současné době 16 hrajících členů průměrného věku 35 let. Repertoár obsahuje cca 10 inscenací různých pohádek, které hrajeme během roku všechny. Největším úspěchem našeho souboru bylo umístění na 2. místě v Národních přehlídkách 21. loutkářská Chrudim v roce 1972 a naším osobním úspěchem je každý potlesk našich malých i velkých diváků buď v našem divadélku, či při všech hrajících zájezdních představeních. Náš soubor záježdí na krajské přehlídky od roku

1966. Inspirace? Skupa, Kirschner, Trnka, Týrlová... Spejbl a Hurvínek... Všechny naše inscenace vznikly od inspirace, předlohy až po realizaci díky našemu divadelnímu archivu. Průměrně hrajeme 2-3x měsíčně. Vidět nás lze jak na naší domovské scéně v Rakovníku, tak např.: na hradě Křivoklátě při různých akcích pořádaných kastelánkou, na zřícenině hradu Krákovce rovněž při těchto příležitostech, zajišťujeme s našimi pohádkami za dětmi do Dětského domova do Radčína u Tábora a také hrajeme celkem pravidelně pro děti zaměstnanečů různých podniků v Rakovníku na základě objednávek. Oblíbená kniha, film, divadlo, muzika? Na tuto otázku si za celý soubor netroufnu jednoznačně odpovědět. Celý kolektiv souboru se podílí na režii, dramaturgii a scénografii při vzniku každé nové inscenace, i když samozřejmě máme mezi sebou jednotlivce v různých oborech vynikající a ti se potom podílí větší měrou, podle typu inscenace. Loutky si vyrábíme největší měrou sami a rekonstruujeme staré. Nejnovější marionety (hlavy) právě ke zde uváděné inscenaci "Honza čert a Kašpárek" nám vyrobil a věnoval křivoklátský řezbář pan Lábor Daenemark. Scénu a výpravu si vyrábíme svými silami, umem a fantazií.

A něco navíc? Celý náš loutkoherecký kolektiv pevně stojí za odkazem našeho předchůdce pana Eduarda Kalíka:

"Odešel jsem, však mějte na paměti, že ne už já,

ale přijdou děti, by z pohádek jim zazářily zraky.

Žil jsem pro ně - žijte pro ně taky."

aneb diskusní téma

OD DESETI K...

Pamatuji západočeské krajské přehlídky v Kraslicích, kde bývalo k deseti souborům. Pravda, za tatíčka cara. Byli tu nejen Krasličtí, ale i z Klatov, z Karlových Var, ze Sokolova... A taky z Plzně. Pamatuji však i pozdější krajské přehlídky v Plzni za dob, kdy už se museli loutkáři starat o sebe sami. Napsat, že počet souborů šel od desíti k pěti by byl eufemismus. Tři - dva - jedna - takový byl spád posledních let. Celý západočeský kraj se postupně sevrkl nejdříve na Plzeň a pak i v rámci té na tři - dva - jeden soubor. A tak už ve mně klíčil strach, aby jednoho dne po oné jedničce nenásledovala nula, dvě nuly... A pak bychom už jen neřkali: Bývali Západočeškové statní loutkáři... Kdeže ty časy jsou?

Letos byla, pravda, situace jiná - ale jen v druhé půli toho, o čem píši. Západočeské přehlídky zaljublující dva kraje (plzeňský a karlovarský!) se zúčastnily čtyři soubory (všechny vybrala tamní porota na 50. I.CH) - ale zase všechny jen a jen z Plzně.

Mámť je rád a věřím v jejich kvalitu. Ale co zbylých pár stovek měst a obcí západních Čech - ty necháme plavat?

Úspěchy plzeňského loutkářství v posledních deseti letech jsou imponující: Střípek, Bouda, Rámus. Ale to nic nemění na tom, že Plzeň nejsou západní Čechy, že tři není moc, dva je málo a jeden pramálo. A že je asi cosi shnilého... Termínové zmatky poslední krajové přehlídky - to, že se konala proti všem pravidlům týden po veřejné všem a včas (viz Vykřičník z listopadu 2000) ohlášené uzávěrec je možné tolerovat jednou - ne víckrát. A někteří tu a tam žehrají, že se o přehlídce nedozvěděli, že je nikdo nepozval, že... Není policajta, který by vyšetřoval, kde je pravda. Na to by měli přijít Západočeši sami - a hlavně si to rozumně vyříkat.

Jisté je, že dnes není doba, aby všichni běželi v ústrety - byť i věci vlastního zájmu. Je třeba informovat, upozorňovat, vyvolávat... Je třeba informovat se. Staré soubory třeba i zanikly (byť jistě ne všechny), ale leckde se (pokud zrovna západní Čechy nejsou anomálií hodnou zkoumání) jistě dějí pokusy nové, vznikají dosud neznámé, třeba i školní, třeba i začátečnické soubory, třeba i nepřilíš si vědomé svého loutkářského gruntu. A ty je třeba najít, oslovit, pozvat, nalákat. I v Čechách jižních i v Čechách západních. Žádný pořadatel krajové přehlídky dnes nemůže žít z podstaty - z toho, co zná, co bylo loni, předloni. A co jarní slunko roztálo a vody odnesly. Dokáželi to jinde, proč právě v kraji plzeňském a v kraji karlovarském ne?

Luděk RICHTER

A co vy? Jaký je váš názor na existenci amatérů loutkářů ve vašem kraji. Máte povědomí o nějakém novém souboru? Nebo chcete zkusit nějaký soubor založit a nevíte jak? Přijďte se s námi podělit o vaše názory.

**pro
strýčka
Příhodu**

Přehlídky amatérského divadla v ČR

V České republice existuje patrně jedna z nejbohatších škál divadelních přehlídek na světě. Vznikla jednak historicky (nejstarší festival Jiráskův Hronov byl založen v r. 1931, I.CH slavuje 50. výročí, Dětská scéna 30. výročí, Wolkrův festival poezie měl letos 44. ročník), jednak se významně rozšířila v posledních deseti letech z iniciativy jednotlivých měst, občanských sdružení a divadelních souborů. V r. 2001 se v ČR uskuteční pět mezinárodních festivalů Jiráskův Hronov (jediný, který je v kalendáři mezinárodní nevládní organizace amatérského divadla ATTA/IATA, Loutkářská Chrudim, Malostranská beseda apostrof v Praze, nový Mezinárodní festival ve Stochově

a otevřený festival na hranici v Českém Těšíně.) Dále se uskuteční 12 druhových celostátních přehlídek, 67 postupových regionálních přehlídek a 42 dalších festivalů místních, regionálních a s širší působností. Ve srovnání s cizinou (obdobná struktura existuje pouze na Slovensku) lze považovat za určitou specifiku počet celostátních přehlídek a výběr na ně prostřednictvím regionálních (krajských) přehlídek. V cizině (Německo, Rakousko, Francie, Švýcarsko...) totiž převažují mezinárodní festivaly (jejich pořadatelé často říkají, že na domácí akci by nesehnali prostředky). Představitelé střechových (tj. celostátně fungujících) občanských sdružení jsou vždy velmi udiveni naším výběrovým systémem, o němž se často domnívají, že omezuje aktivitu souborů. Chci znovu připomenout, že byl způsobem výběru na celostátní přehlídky vznikl postupně v průběhu druhé poloviny 20. století a ustálil se od 70. let, není žádnou relikvií minulosti. Na počátku 90. let byl potvrzen rozhodnutím divadelníků. Tehdy totiž padla síť OKS a KKS a s ním i prostředky a pořadatelé. Pokud divadelníci chtěli, aby byl systém zachován, museli se za něj postavit, tj. přehlídky uspořádat. Tak tomu bylo i v oblasti amatérského loutkářství. Pomineme-li mezinárodní přehlídky a zapomeneme-li na zahraniční účast na JII a LCH, pak struktura přehlídek amatérského divadla v ČR vypadá jako pyramida. Její základnou jsou regionální

přehlídky (v současné době je třeba kontaktovat nová krajská zastupitelstva a krajské úřady, informovat, lobovat, přesvědčovat). Nad nimi jsou druhové a celostátní přehlídky (IPOS-ARTAMA z pověření MK ČR a za jeho příspěví pořádá Dětskou scénu v Trutnově, Loutkářskou Chrudim, přehlídku činoherního a hudebního divadla LEMAD Poděbrady - Divadelní Třebíč, Wolfrův Prostějov - festival uměleckého přednesu a divadel poezie, Popelku Rakovník - divadlo dospělých pro děti, přehlídku netradičního a mladého divadla Srámkův Písek pořádá město Písek, přehlídku pohybového divadla a pantomimy Otevřeně pořádá Evropské centrum pantomimy neslyšících, přehlídku venkovského divadla Krakonošův divadelní podzim pořádá SCDO, stejně jako přehlídku divadla jednoho herce a Pohárek SCDO - monology a dialogy, Národní přehlídku sokolského divadla pořádá Česká obec sokolská). Každému pořadatel vydává propozice s podmínkami účasti. Většinou je třeba projít regionální přehlídkou, jindy si pořadatelé vyberou z přihlášek (např. Otevřeně). Já osobně soudím, že na tomto systému výběru není nic omezujícího. Každému dává právo svobodné volby, zda má zájem o poměrování se na přehlídkách či nikoliv. Navíc výběr založený na divadelní kvalitě dává českému amatérskému divadlu jistou záruku, že celostátní přehlídky přináší to nejzajímavější, co se v dané sezóně urodilo. Od roku 1991 stojí na špičce této pyramidy jako přehlídka

přehlídek Jiráskův Hronov - amatérská divadelní žatva uplynulé sezóny. Jeho program sestavuje dramaturgická rada z nominací (právo nominovat má pouze 7 celostátních přehlídek) pět přehlídek IPOS-ARTAMA včetně LCH, dále Krakonošův div. podzim a Srámkův Písek a doporučení dalších celostátních přehlídek a občanských sdružení (SCDO, ADA, Volné sdružení východočes. amat. div. ad.). Pořadatelem JII je IPOS-ARTAMA a město Hronov ve spolupráci s občanskými sdruženími. Informace o propozicích naleznete v divadelních novinách d'ARTAMAn (příloha AS). Specifickou divadelní žatvou pro loutkáře, otevřenou pro profesionály i amatéry je Přelet nad loutkářským hnízdem, které pořádá Sdružení pro vydávání časopisu Loutkář z grantu MK ČR a hl.m.Prahy. Pokud jde o finanční zabezpečení tohoto systému, největší tíha leží na MK ČR, který každoročně vkládá cca 2,5 mil. Kč (včetně grantů pro občanská sdružení). Tato suma představuje cca padesát procent nákladů. Druhá polovina se skládá z příspěvků pořádajících měst, darů sponzorů a účastnických poplatků. Na žádné vyskakování to není, ale kdyby MK ČR počátkem 90. let tento přívod závěle (takové hlasy existovaly), pak si troufám říci, že by se dnes amatérskému divadlu dýchalo jen velmi těžko a velké a tudíž drahé přehlídky by možná existovaly jen v minimalizované podobě.

Lenka Láznovská

5	OTÁZKA 6. PÁDU	DOKLÁ- DAT	TRÁM V KROVU	VYNALEZ. OBSTRE- BIVKY	ZN. ASTATU	ZVÝŠENÝ TO N D	?	ZRUŠENÍ	TYKAJÍC SE PÁRY	VOZIDLO	SPZ LIBERCE	?	NĚM. KVĚTEN	ODPOVĚDĚT NA DOP S	STŘEDO ČESKÉ MĚSTO	JEŽ KNIZNĚ
ODLO ZENÍ			17				CO DĚLAL V NOCI	15				VYDAVA- TELSTVÍ				
OSYCHATI							Č. HEREC ČÁST SLUCUPU					JEMEN. PRISTAV 3 D			8	
POUTO				ATLELEFKA AFGHAN. HL. MĚSTO			3				OTVOR SLO. PROJ. MADLO			2		
OPICE		5				N. JMENO ŠIKANOVÁN			9				POŽUKAV SPZ OLGAVUCH			NĚMECKY V
	PODIVNĚ KARETNÍ HRA				10	12				DURAZNĚ DOST MUSELNY						
AM. BASNÍK				TRAVINA SIBIR, REKA					INIC. SCEN. TOMANKA ALE		16	FR. MĚSTO VLAHA				
SPZ OSTRAVY			LUČINY ZNOJ					PŘEDLOHA EDUARD					ZKR. TELEVIZE NĚM JENOM		13	SKUTEK
ORCHESTR					4		VOJ. VLAK SETINA HEKTARU		6				1		ZKHL. JEN CISLA ZAKL. SOJTÉŽE	
ANGL. UNIVERSITA		7			FRAN. FOTOGRAF						VOUSATÉ RYBY			11		
JM. ZP. PAVONE					RÝŽOVÉ PALENKY					18	NEROST AS				14	

TAJENKA UKRÝVÁ NÁZEV HRY UVEDENÉ NA 40. LCH V ROCE 1991

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

40. Loutkářská Chrudim rok 1991 (2. - 6. července) Národní přehlídka amatérského loutkářství

HLAVNÍ PROGRAM

Brouček MKS Klatovy:

C Svitavy:

C. K. Theatr Múza Radost MěKS Strakonice:

Čmukaři OB Modřišice:

Divadélko Říše OKD loutek Praha:

Divadlo fkufru PKO Olomouc:

Divadlo v Boudě DK Plzeň:

Kubíkovo divadélko Jablonce nad Nisou:

Plamínek DK Jihlava:

Skupina 1+1 Blučina:

Střípek OŠM Plzeň:

Svatava Josefíková, Uherské Hradiště:

Tatramani OB Sudoměřice u Bechyně:

Vždycky jinak Vsetín:

ZUŠ Praha 10-Hostivař:

ZUŠ Světlá nad Sázavou:

O JEŽIABCE S MLSNÝM NOSEM (manekýn/20 /5-8/)

TRAKAŘ aneb VELKÉ VYNÁLEZY (předměty/45 /12-D)

SPASTLEL (manekýni/45 /15-D)

LÁRK IČÍČOK (maňásci, herci/45 /6-D)

MUŽ, KTERÝ PRODAVA RÁNY HOLÍ (maňásci/20 /10-D)

NIC JENOM PRO TEBE (marioneta/35 /9-)

PŘÍBĚH PRVOPOČÁTKU (manekýni, různé/55 /8-D)

HRÁTKY (tyčové/45 /18-D)

O TŘECH MALÝCH PRASÁTKÁCH (mapetky/45)

JAK SI PEJSEK ŠLAPAL NA JAZYK (vařečkové/10 /4-9)

O ULADINOVÍ A KRÁSNE OMNĚ (manekýni/45 /12-D)

NEPLAŠTE NÁM ŠVESTKY

ÚTRŽKY A TRIANCE (Vítězství lásky, Sen, Nepovedené představení)
(plošné, papír, masky, spodové/50 /-D)

ŠNOFONIUS A MORDULINA (marionety/15 /15-D)

O CHYTŘEM KOCOUROVI (krabičkové/15 /6-)

O PERNÍKOVÉ CHALOUPCE

INSPIRATIVNÍ HOSTÉ

AMATÉRSTÍ

Strigy ObKaSS Bratislava 5:

PROFESIONÁLNÍ

Minor Praha:

Studio na hromadě České Budějovice:

ZAHŘANČNÍ

Pannalal s Puppets Švýcarsko:

Pannalal s Puppets Švýcarsko:

Puppentheater Götzis, Rakousko:

ROZPÁRAVKA

POUTNÍK HVĚZD

NIKDY NEKONČÍCÍ CESTA (improvizované/50 /8-12)

CIRCUS AD LIBITUM

SEDMÍ HAVRANŮ

RUMPELSTILZCHEN

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

DIVADELNÍ POUŤ

Čmukaři Modřišice:

Semináře:

Šesttět ZUŠ Olomouc:

Tatramani Sudoměřice u Bechyně:

Vždycky jinak Vsetín:

ZUŠ Zámberk:

FILMY

Jiří Tinka

SETEKÁNÍ UNIMA

VÝSTAVA

40Chrudimí

SEMINÁŘE

Autorsko-dramatizačtorský seminář - Luděk Richter, Kejklíč Praha, Karel Šefrna, C Svitavy

Herectví commedia dell'arte - Mirka Vydrová, loutkoherečka, Praha

Hudebnost v nás - Josef Morávek, režisér, Praha

Loutkářská improvizace - Matěj Šefrna, Hudební divadlo Svitavy

Rodinné divadlo - Milan Forman, loutkoherec, Praha

Výtvarné divadlo - Hynek Bouček, architekt, Praha

JAK KAŠPÁREK.....

UKÁZKY PRÁCE

TŘI MEDVĚDI A BABKA CHŇAPKA

ČERVENÁ KARKULKA A JINÉ ÚTRŽKY A TRIANCE

POPELKA A JINÉ DROBNOSTI

ZA ČASŮ USAŤÝCH ČEPIC

SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ

POROTA

Jan Merta (předseda), KPS Hradec Králové, Jan Marek, scénograf, Praha

Vlasta Polednová, Divadlo Spejbla a Hurvínka Praha, Jitka Tláškalová, výtvarnice, Olomouc

Ivana Veltrubská, psychologka, Česká Lípa

Tajemník: Luděk Richter, ARTAMA Praha

CENY

Vždycky jinak Vsetín za invenční provedení jarmarečního divadla v inscenaci Šnofonius a Mordulina

Střípek Plzeň za kultivované inscenační ztvárnění baladického žánru v inscenaci O Uladinovi a krásné Omně

Divadlo v Boudě Plzeň za kolektivní tvořivou práci na inscenaci Příběh prvopočátku

C Svitavy za inscenaci Trakař aneb Velké vynálezy

DIVADLO FKUFRU Olomouc za inscenaci Nic jenom pro tebe

ČMUKAŘI Modřišice za inscenaci Lárlklíčok

4. 10. CERVENCE 1991